

Beslissingsboom: Wat te doen bij schimmel?

Een verdacht plekje op je boek?

1. Bescherm jezelf.

- FFP3-masker
- Nitril handschoenen

2. Isoleer het boek van de rest van de collectie

- Leg het boek in een aparte, droge en propere ruimte
- Geen aparte ruimte? Steek het boek in een doorzichtige ziplock zak of een afsluitbare doos en label deze met het inventarisnummer en vermelding 'schimmel'

3. Controleer de naburige boeken op schimmel en isoleer alle verdachte boeken

4. Ontsmet de omgeving waar het schimmelgeval is waargenomen

- Gebruik producten op basis van ethanol (70%) of Suma bac D10
- Let op dat het product niet in aanraking komt met je boeken
- Voorzie voldoende tijd voor het kuisproduct om te verdampen vooraleer je de boeken terugplaatst

Is het boek **waardevol** voor je collectie?

Nee

Gooi weg.

Ja

Is het mogelijk om het boek te **vervangen**?

Nee

Ja

Is het boek **uniek**, erg **kostbaar** of is er **vergaande schade**?
OF
Gaat het om een **grote hoeveelheid** boeken?

Ja

Koop een **vervangexemplaar** en **gooi het oude boek weg**.

Nee

Raadpleeg een **restaurator of bereddingsbedrijf** voor de beste behandelingswijze.

Het acute probleem is aangepakt. Maar je wilt geen herhaling in de toekomst. Ga op zoek naar de oorzaken.

- Is de ruimte te vochtig?
- Is de ruimte slecht geventileerd?
- Was er recent een waterlek of overstroming?
- Is de collectie heel stoffig?

Heb je geen idee hoe het met de vochtigheid gesteld is?

Ontleen klimaatloggers bij de uitleendienst van FARO of de Vlaamse Erfgoedbibliotheken en vraag na waar je deze het best plaatst.

- Kuis regelmatig je bewaarruimten en houd de boeken stofvrij.
- Zorg dat er niet in de collectie gegeten of gedronken wordt.
- Blijf alert voor schimmel en vraag je collega's om mee een oogje in het zeil te houden.
- Leg vast dat je collectie schimmel heeft gehad, bijvoorbeeld in een eigen verslag of systeem. Een voorbeeld van een systeem om incidenten te registreren met respect tot je privacy is [DICE](#).

Ja

Heb je een **broedstof**?

Ja

Heb je **schimmeltesten**?

Nee

Verwijder manueel de schimmel door de boeken te reinigen.

1. Benodigheden:

- Een museumstofzuiger. Je kan er een ontlend in de uitleendienst van FARO. Alternatief: Heb je een stofzuiger met regelbare zuigkracht? Trek een nylon kous over de zuigmond.
- Zachte bostel, bijvoorbeeld make-upborstels.
- Een goed geventileerd, proper lokaal, weg van de collectie of een droge dag buiten.
- Een wit tafellaken dat je af en toe vervangt.
- Persoonlijk beschermingsmiddelen: FFP3-maskers, handschoenen en was voldoende je handen.
- Heb je meerdere verdachte boeken? Reinig je borstels tussendoor.

2. Hoe je een boek reinigt kom je te weten via volgende QR-code

SCAN ME

3. Zou het boek na het reinigen zo afgescheiden mogelijk van de rest van je collectie

4. Trek gedurende 6 maanden elke maand een foto van de plek waar je schimmel gezien hebt. En vergelijk steeds met de vorige foto's.

Komt de **verdachte plek terug**?

Nee

Het ziet er naar uit dat de schimmel of verdachte plekje goed verwijderd is. Je kan het boek **terugplaatsen**.

Ja

Raadpleeg een **restaurator of bereddingsbedrijf** voor de beste behandelingswijze.

Neem ondertussen de tijd om ook de **oorzaak van het probleem aan te pakken**.

Vergeet niet de **oorzaak van het probleem aan te pakken**.

Weet je hoe je een **staal** moet **afnemen**?

Nee

Ja

Bekijk een filmpje of vraag ons om advies.

SCAN ME

Ontleen er een bij de [Vlaamse Erfgoedbibliotheken](#) of via de [uitleendienst van FARO](#)

Nee

Is de test **positief**?

Het gaat waarschijnlijk niet om een schimmel.

[Droogreinig](#) het boek. Daarna mag je het boek terugplaatsen.

Hulp nodig? Vraag raad bij je lokale erfgoedcel, de Vlaamse Erfgoedbibliotheken of FARO. Steunpunt voor cultureel erfgoed!